

Fra udfordring til forankring

- Inspiration til proces og metode

**FAST
HOLD
ELSES
KARA
VANEN**

VEJE TIL
GENNEMFØRT
UDDANNELSE

Indledning

Udfordring

Analyse

Handlingsplan

Indsats

Evaluering

Forankring

Fra udfordring til forankring

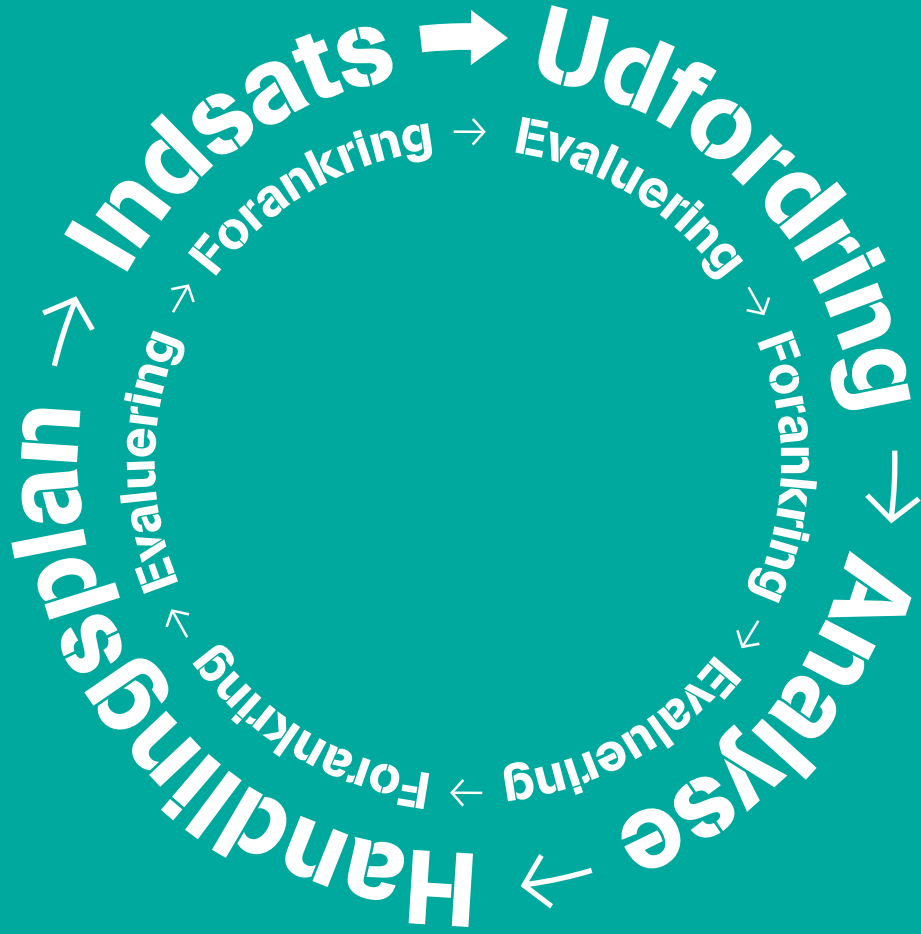
- Inspiration til proces og metode

**FAST
HOLD
ELSE'S
KARA
VANEN**

VEJE TIL
GENNEMFØRT
UDDANNELSE

Indledning

Dette værktøj præsenterer Fastholdelseskaravanens processuelle tilgang til de indsatser, vi igangsætter i vores samarbejde med erhvervsskoler og produktionsskoler samt UU centre og deres lokale vejledningspartnere landet over.

Processen er udsprunget af flere års praktisk erfaring med at implementere og forankre initiativer i samarbejde med bl.a. skoler, der har til formål at begrænse frafaldet blandt unge med etnisk minoritetsbaggrund i de erhvervsrettede uddannelser.

Vi håber, at vores tanker og erfaringer med denne proces med fordel kan inspirere uddannelsesinstitutioner i deres lokale implementering og forankring af initiativer og projekter.

Værktøjet skal opfattes som en række praktiske råd, idéer og fokuspunkter, der kan være relevante, hvis man som uddannelsesinstitution vil igangsætte nye initiativer. Værktøjet skal inspirere til en gennemtænkt processuel tilgang – og ikke opfattes som en statisk opskrift.

Vi mener, at det er god idé at italesætte processen og de enkelte dele heraf. Det er særligt vigtigt for at sikre forankringen af de initiativer, der sættes i gang.

Forankringen er ikke kun et afsluttende tiltag – forankring lykkes først og fremmest, hvis den indtænkes og italesættes i hele processen.

Processen skal desuden tænkes dynamisk: En proces fra udfordring til forankring er ikke en proces fra A til B. Dele af processen skal gentænkes og nytænkes, efterhånden som man lærer mere om de udfordringer, man arbejder med.

I det følgende kan du læse om de enkelte dele af processen.

Udfordring

I denne indledende del af processen skal I definere, hvad udfordringen er. Det er vigtigt, at alle implicerede parter er enige om, hvad udfordringen er – forankringen starter allerede her!

Udfordringen kan være mange ting: Manglende søgning til erhvervsuddannelser, frafald på skolen, forestående sammenlægning af to afdelinger, implementering af en ny pædagogisk praksis eller noget helt andet. Det vigtigste er, at der er fælles forståelse for udfordringen blandt dem, som i sidste ende vil blive påvirket af de initiativer, der sættes i gang. På den måde bliver parterne dedikeret og forankringen efterfølgende projektperioden bliver lettere.

Analyse

Når først udfordringen er defineret, og alle er enige om, at der nu skal arbejdes med denne udfordring, går kortlægnings- og analysefasen i gang. Nu skal I finde ud af, præcis hvordan udfordringen kommer til udtryk i dagligdagen og hvilke initiativer, der skal sættes i værk for at løse udfordringen.

I denne del af processen er det vigtigt, at man sætter sine forestillinger på spil og er åben over for nye idéer. I Fastholdeskaravanen starter vi ofte analysefasen med at afdække indsatspartnerens ressourcer og styrker. På den måde skabes der en positiv stemning, og det bliver lettere at tage fat på udfordringerne. Ressourcerne og styrkerne kan desuden være med til at pege på, hvilke initiativer der skal sættes i gang.

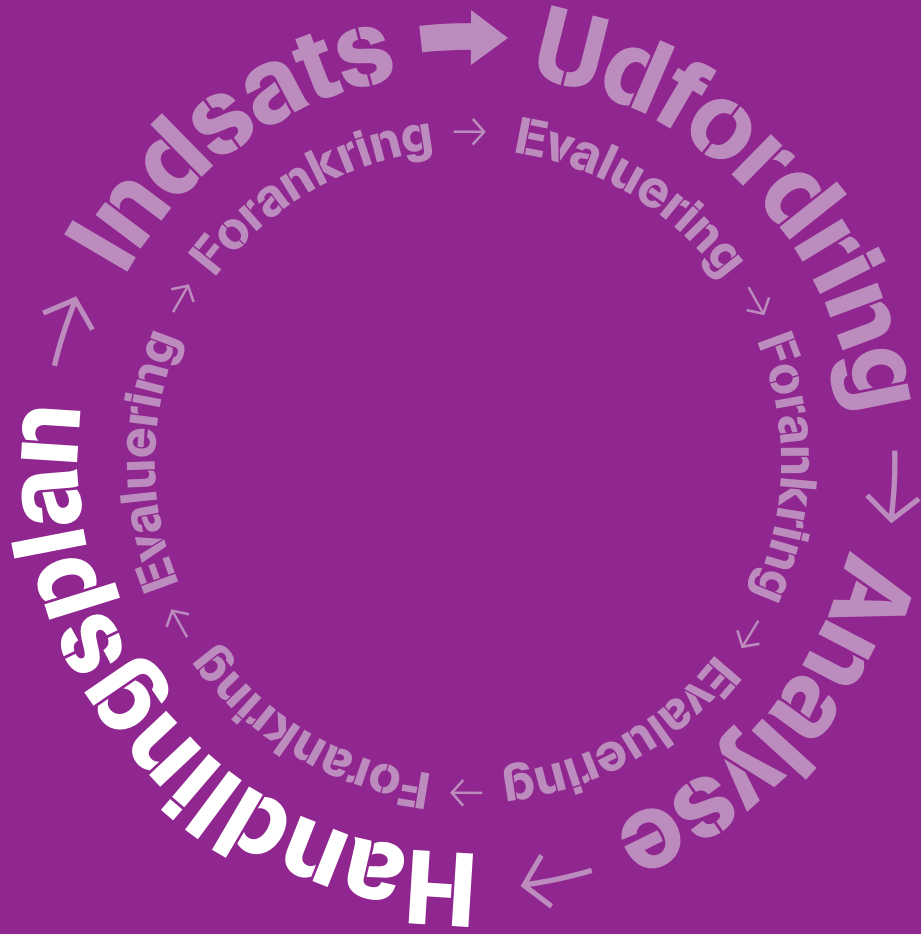
Det kan være en fordel at starte med at lave en spørgeskemaundersøgelse. Den kan give en masse god viden om, hvad de implicerede parter har af meninger om udfordringerne, så de dermed kan genere gode idéer til løsninger og initiativer. På den måde bliver udfordringerne til konkrete initiativer og forslag til aktiviteter. I kan eventuelt bruge det internetbase-

rede spørgeskemaværktøj på www.surveymonkey.com – det er gratis og meget let at anvende.

Kvalificer resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen ved at lave nogle få fokusgruppeinterview. Her kan I tage nogle af idéerne fra spørgeskemaundersøgelsen op til diskussion i mindre grupper. Det skaber et rigtigt godt grundlag for at uddybe og specificere nogle af de gode idéer fra spørgeskemaundersøgelsen.

I denne del af processen er det desuden vigtigt at definere nogle realistiske men ambitiøse succeskriterier. De kan i den afsluttende del af processen anvendes til at se, om målene er blevet nået.

Det er vigtigt allerede her at tænke på forankringen af projektets resultater. Spørg ved interviewene eller i spørgeskemaerne ind til, hvad der skal til for, at initiativer og aktiviteter kan implementeres i arbejdet også efter projektperioden.

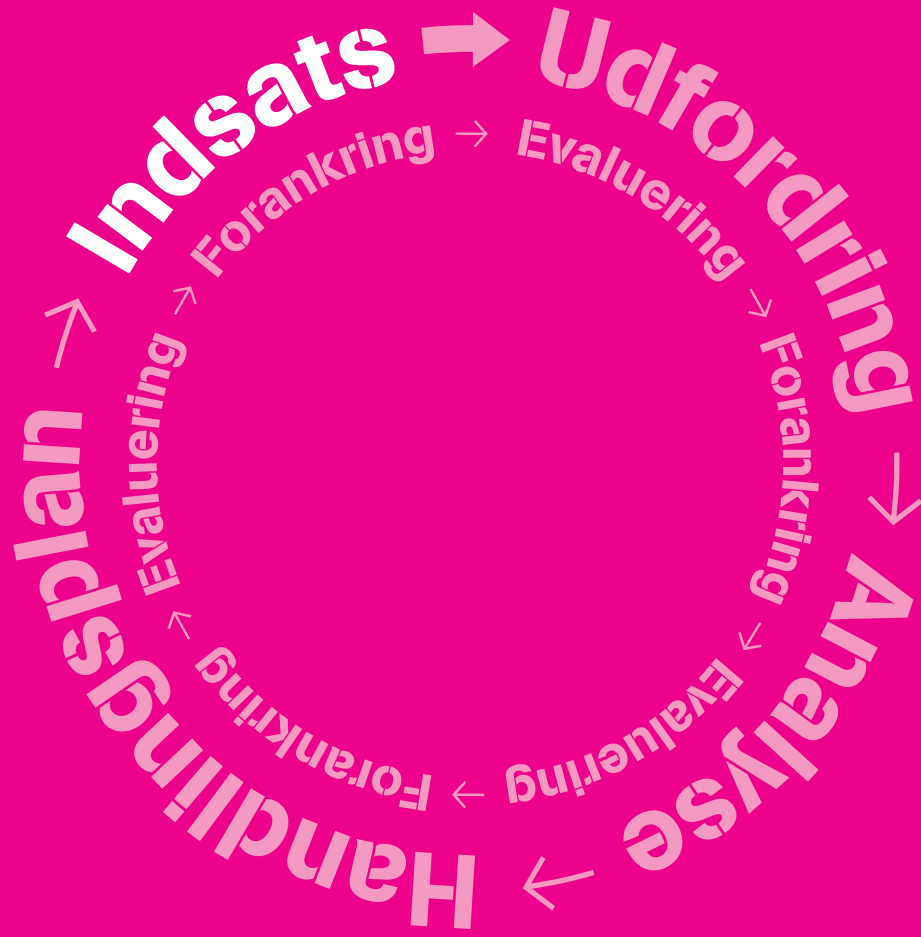
Handlingsplan

Når analyserne er lavet, skal der skrives en udførlig handlingsplan for de initiativer og aktiviteter, der skal iværksættes.

Udpeg tovholdere for aktiviteterne og initiativerne. Det er vigtigt, at der ved indsatsen, som består af flere delindsatser, også er flere tovholdere, så arbejdet for den enkelte ikke bliver uoverskueligt. Samtidig er det vigtigt, at der ikke er for mange tovholdere, så den enkelte mister overblikket. Det er med andre ord en balancegang.

Definer realistiske milepæle og delmål ved hver aktivitet eller initiativ. Når en milepæl nås undervejs, skaber det en oplevelse af fremgang. Denne oplevelse er vigtig for opnåelse af det overordnede mål og for at holde gejsten oppe.

Milepælene bør være dynamiske. De skal med andre ord kunne omdefineres undervejs, så en mislykket milepæl ikke ødelægger oplevelsen af, at man bevæger sig fremad. Det overordnede mål skal dog hele tiden holdes for øje.

Indsats

I denne del af processen skal aktiviteterne gennemføres.

Husk at være realistisk med hensyn til ressourcer – både økonomiske ressourcer og mandskabsressourcer må ikke blive en hindring for gennemførelsen af en aktivitet.

Timing er desuden rigtig vigtig i denne del af processen. Skole- og vejlederårets cyklus skal indtænkes, når man planlægger aktiviteterne. Nogle steder vil det være uhen-sigtsmæssigt at starte en proces op i eksamens-

perioden, da både lærere, elever og ledelse har travlt med andre ting. Det er desuden ikke en god idé at afslutte en læn-gere proces lige op til sommerferien. Alle de gode initiativer og mål, der er nået undervejs, kan blive skubbet i baggrun-den, når man vender tilbage fra ferien.

Følg løbende op på delmål og milepæle og juster, hvis det er nødvendigt. Hvis et delmål eller en milepæl ikke kan nås, skal det ikke stoppe hele processen.

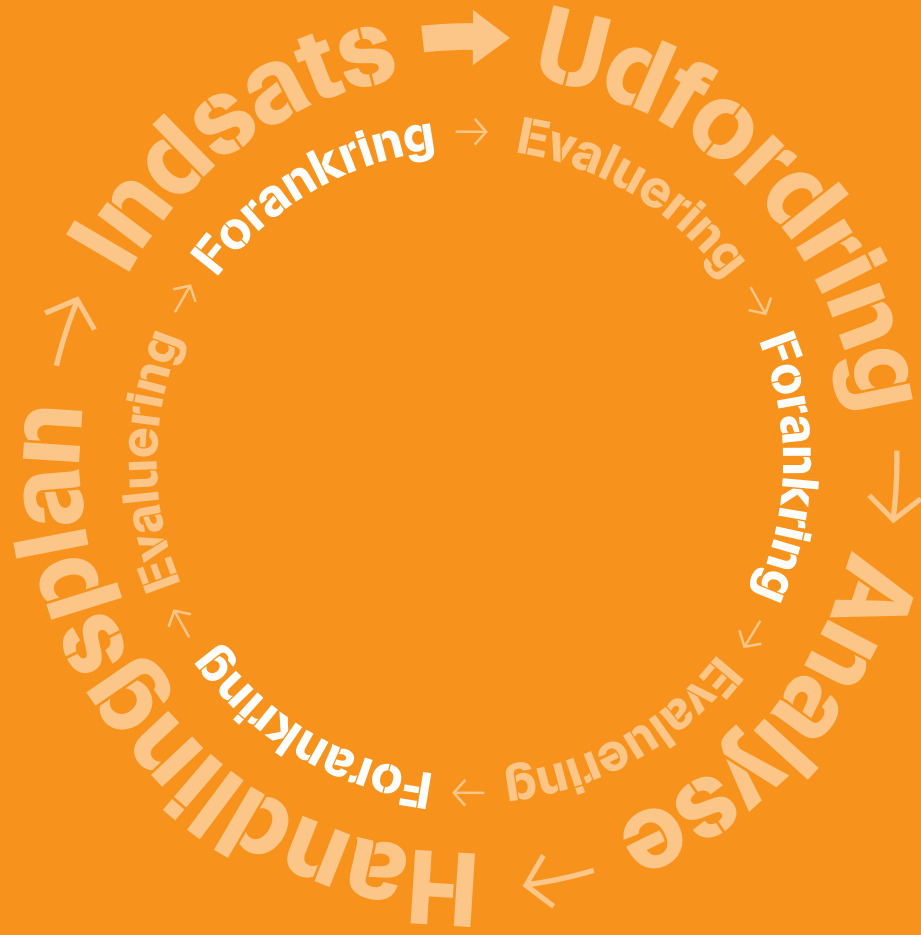

Evaluering

Tidligt i processen har I defineret succeskriterier og delmål, som I kan måle på, når indsatsen skal evalueres. Nogle af dem vil være målbare og lige til – andre vil være mere kvalitative og kræver en mere gennemtænkt og kompliceret evaluering-metode. Det er vigtigt, at begge dele medtænkes i processen. Selvom man har opnået en række kvantitative succeskriterier, som for eksempel et bestemt antal besøgende til et dialogmøde, er det ikke sikkert, at de besøgende fik det ud af mødet, der var hensigten. Det kan en mere kvalitativ evaluering svare på. Samtidig kan det godt være, at fem deltagere ved et dialogmøde synes, at mødet var rigtigt godt og at de lærte en masse – men hvis de var de eneste fem, der dukkede op, var det måske ikke en kæmpe succes.

Evalueringen bør desuden omfatte en evaluering af selve processen. Således vil I, næste gang I iværksætter et projekt, være bedre rustet til at imødegå de udfordringer, der måtte opstå undervejs.

Husk desuden, at projektet kan skabe en masse gode resultater, mens det er i gang, fordi der er et naturligt fokus på de udfordringer, som er baggrunden for projektet – men det er dermed ikke sikkert, at resultaterne og lærdommen forankres i skolens praksis efterfølgende. Det er derfor vigtigt, at I har fokus på forankringen et stykke tid efter projektets afslutning og i øvrigt i videst muligt omfang medtænker den hele vejen i processen.

Forankring

Som før nævnt er det vigtigt, at forankringen indtænkes i hele processen, og ikke kun som en afsluttende aktivitet. Hvis I har gennemgået alle de nævnte dele af processen, har I et rigtigt godt udgangspunkt for forankring – ligesom I allerede har de implicerede deltageres idéer til, hvordan I kan implementere ny viden og nye arbejdsgange.

Ved at inddrage parterne løbende i forbindelse med at definere udfordringerne og komme med gode idéer til løsninger, initiativer, aktiviteter, evalueringsgrundlag og forankring har I allerede sikret ejerskab over projektets resultater. I kan nu overveje, om der skal laves nogle konkrete arrangementer, hvor projektet afsluttes og alle dem, som har været med i processen, præsenteres for resultaterne. Det giver en følelse af, at man har opnået noget sammen og forstærker grundlaget for forankring. Det skal også overvejes, hvordan resultaterne kan indtænkes i jeres videre strategi og handlingsplaner, således at fokus på udfordringerne bevares.

Fastholdelseskaravanen

Fastholdelseskaravanen blev oprettet i 2008 og udvikler strategiske indsatser i samarbejde med produktionsskoler, erhvervsskoler og Ungdommens Uddannelsesvejledning for at sikre, at især flere etniske minoritetsunge gennemfører en erhvervsfaglig uddannelse.

Vi udvikler, formidler og forankrer viden og pædagogiske metoder. Vi tilbyder bl.a. kompetenceudvikling af undervisere, studiecaféer, familie- og forældresamarbejde, formidling af virksomhedsrollemodeller, etablering af lokale uddannelses-netværk og meget mere.

Fastholdelseskaravanen er et samarbejde mellem Undervisningsministeriet og Integrationsministeriet samt en selvstændig del af Brug for alle unge. Projektet er støttet af den Europæiske Socialfond.